

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้
Guidelines for the Development of Information Technology Leadership of
School Administrators under Bangkok Metropolitan,
Southern Krungthong Group

พรทิพย์ เลิศรัตน์เคหกาล*, ธดา สิทธิธาดา**

Pornthip Lertratanakehakarn*, Thada Siththada**

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Master of Education Program, Educational Administration,
Suan Sunandha Rajabhat University

Received: February 20, 2022 Revised: August 10, 2023 Accepted: November 7, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน และครูผู้สอน สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน จำนวน 295 คน ได้มาโดยวิธีหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบแกนนำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนกับด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ พบว่าประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวิสัยทัศน์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, บริหารสถานศึกษา

Abstract

This study aimed to 1) investigate the levels of information technology leadership of Bangkok Metropolitan, Southern Krungthong Group school administrators and 2) propose guidelines for the development of information technology leadership of Bangkok Metropolitan, Southern Krungthong Group school administrators. There were 295 school administrators, general administration subdivision heads, and teachers in the sample. All samples were chosen using multi-stage stratified random sampling, and the sample size was determined using Krejcie and Morgan's table. The data providers were identified through the purposive sampling method as 5 administrators in the information technology pilot model schools who were specialists and experts in basic education information technology administration. Survey and interview forms were used as research instruments. In quantitative data, frequency, percentages, means, and standard deviation were used. Content analysis was used to examine the qualitative data. The study revealed that 1) the overall levels of information technology leadership of Bangkok Metropolitan, Southern Krungthong Group school administrators were at a high level in all aspects. Taking each aspect individually, the leadership aspect was at a high level, the school administration aspect was at a high level, the pedagogy and information technology ethics aspects were at a high level, and the vision aspect was at a high level respectively. 2) The guidelines for the development of information technology leadership of school administrators under Bangkok Metropolitan, Southern Krungthong Group included leadership, school administration, pedagogy, information technology ethics, and vision.

Keywords: Leadership, Information Technology, School Administrators

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกไร้พรมแดน การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศ เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรู้ ตลอดจนยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการศึกษาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้สนับสนุนระบบการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และมาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเนื่องตลอดชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน้าที่หลักด้านการจัดการศึกษาของประเทศ ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนา

การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุก ประเภทการศึกษาเข้าถึง ทรัพยากร และระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึงและมี ประสิทธิภาพ มุ่งองค์ความรู้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น รวมทั้งมี ศูนย์กลางในการจัดเก็บรวบรวมสื่อการเรียน การสอนแบบดิจิทัลที่ทันสมัย และระบบฐานข้อมูลกลางทาง การศึกษาของประเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 55) จากนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่างมีความสอดคล้องไปใน ทิศทางเดียวกัน ตลอดจนแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาสู่อัตลักษณ์ผู้เรียนแห่ง มหานครที่พร้อมด้วยคุณธรรม” ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง (สำนัก การศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2563, หน้า 64)

การบริหารจัดการภายในสถานศึกษามีความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามนโยบายการศึกษา ของชาติ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่เข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ที่ สภาพแวดล้อม ได้เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อม ทางเทคโนโลยีที่เป็นปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาใน การจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานทุกระดับแต่การ ดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศยังประสบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ดำเนินการในสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561, หน้า 119) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องมีความสามารถในการบูรณาการด้านเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับภาระงานของโรงเรียน เป็นผู้นำ ที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศแสดงออกด้วยการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี โดยการส่งเสริมให้ ผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและเผยแพร่วิสัยทัศน์ มี ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการ เรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียน และใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน เป็นกิจวัตรประจำวัน สร้างทีมงานและกลุ่มการเรียนรู้ในองค์กรเพื่อ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางาน สร้างผลิตภาพของงาน พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ที่นำ เทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน จัดให้มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผลในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนเข้าถึงเทคโนโลยีและตรงกับ ความต้องการ ผลักดันให้มีการใช้กฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีด้วยความรับผิดชอบ ผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นที่จะต้องมีภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการศึกษา เพื่อการ นำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จากการศึกษาเบื้องต้น พบว่า ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐทุก แห่ง ซึ่งแต่ละโรงเรียนและแต่ละหน่วยงานสังกัดสถานศึกษามีบริบทที่แตกต่างกันตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ

ของหน่วยงานและผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแตกต่างกัน ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีมาตรฐานการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันด้วย ถึงแม้ว่าสถานศึกษาหลายแห่งเห็นความสำคัญกับการส่งเสริม พัฒนา และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังปรากฏในวิสัยทัศน์ และแนวทางการดำเนินการของแต่ละโรงเรียน แต่ยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร อาจเนื่องด้วยภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ยังไม่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะหรือคุณสมบัติที่มีระดับดีพอด้านเทคโนโลยีที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีกับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มสมรรถนะการนำเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่เหมาะสมและรองรับการศึกษายุคใหม่

จากความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการส่งเสริมสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม สามารถขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพที่ดี ดังนั้นในการแสวงหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จึงเป็นประโยชน์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ขับเคลื่อนภาระงานในสถานศึกษาและสามารถบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มสมรรถนะภาวะผู้นำเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จำนวน 70 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา 2564

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จำนวน 70 โรงเรียน มีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ จำนวน 59 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ 1 คน และ 3) ครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 295 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านวิสัยทัศน์ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการบริหารสถานศึกษา และ 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ชนิด ดังนี้

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา และ 4) ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ โดยจำแนกเป็นภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านวิสัยทัศน์ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการบริหารสถานศึกษา และ 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง .983

3.2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร โดยสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบหรือสถานศึกษาแกนนำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้เชี่ยวชาญการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดที่ได้รับมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวความคิดของของเบสท์ (Best, 1977, p.174) มี

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ที่ต่ำสุด 5 อันดับในแต่ละด้าน นำไปสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบหรือสถานศึกษาแกนนำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.05) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.45) ด้านการจัดการเรียนการสอน กับด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.44) ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.57)

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้ มีดังนี้

2.1 ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายและทีมงานการเรียนรู้ในองค์กรเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนางาน มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนส่งเสริมและระดมทรัพยากรในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกันทั้งภายในและภายนอก แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งปันองค์ความรู้วัฒนธรรมร่วมกัน การทำงานเป็นทีม สร้างครุแกนนำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น นำข้อเสนอแนะไปพัฒนา ส่งเสริมในการสร้างทีมงานที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการดำเนินการติดต่อประสานงานที่ง่าย สะดวกรวดเร็วและได้ผลที่ดี และเป็นช่องทางบริหารงานกับทีมงานคือครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้นโยบายที่ได้รับมาจากระดับที่สูงกว่าได้เข้าใจ พร้อมในการร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารควรมีบุคลิกเป็นนักสร้างแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกครูและบุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ใช้ในการทำงาน ใช้ในการเรียนการสอน ในการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เหมาะสม มีการให้รางวัลหรือเชิดชูเกียรติกับครูและบุคลากรด้วย ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความภูมิใจ สร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษาในการเป็นสถานศึกษาต้นแบบของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้บริหารสร้างวัฒนธรรมขององค์กรโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบงาน มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องทำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเห็นถึงข้อดีและผลลัพธ์อันมีประสิทธิภาพและประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานหรือพัฒนางานของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างให้เกิดความตระหนักในตน การใคร่ครวญและการสร้างสรรค์วัฒนธรรมของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย ออกคำสั่ง กระตุ้นให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจด้วยการมอบรางวัลเชิดชูผู้ที่พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีและได้พัฒนาตนเองอย่างดียิ่ง

ผู้บริหารการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนา มีแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจน ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาในการด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรของสถานศึกษาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนา สถานศึกษาและนักเรียน ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างทีมงานคอยเป็นพี่เลี้ยงในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาในการด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารช่วยแรงจูงใจสำหรับครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนา โดยการให้รางวัลและการเชิดชูเกียรติ ผู้บริหารต้องมีการประเมินผลถึงข้อดีและประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนา

ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องศึกษาเรียนรู้และติดตามความรู้ใหม่ๆ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้กับครูและบุคลากร ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับครูและบุคลากรโรงเรียน ให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ปลอดภัย

2.2 ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารวางแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางในอนาคตด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษารูจักบุคลากรของสถานศึกษามีความส่วนร่วมกำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการปฏิบัติด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางในอนาคตด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ด้านการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งในอนาคตเทคโนโลยีก็จะมีบทบาทการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารควรมีการจัดทำวิเคราะห์ SWOT เพื่อใช้สำหรับการสร้างกลยุทธ์ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

ผู้บริหารกำหนดค่านิยมขององค์กรที่ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องกำหนดค่านิยมขององค์กรที่ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการกระตุ้นให้เกิดการผสมผสานวิสัยทัศน์เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในเป็นเครื่องมือสำคัญทางด้านนโยบายวิชาการและด้านปฏิบัติการ นำมาใช้ต่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นผู้นำร่วมกันกับครูและบุคลากรให้ยอมรับร่วมกันในค่านิยมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่สำคัญขององค์กรที่สามารถสนับสนุนการบริหารงานภารกิจของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้มีอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องตระหนักรู้ถึงค่านิยมและเรียนรู้ถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม

ผู้บริหารกำหนดพันธกิจที่สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดพันธกิจหลักของสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารสร้างความเข้าใจแก่ครู บุคลากรถึงพันธกิจหลักของสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ผู้บริหารต้องสามารถถ่ายทอดพันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ครู บุคลากรได้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายพันธกิจโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการขับเคลื่อนตามพันธกิจที่ได้วางไว้ ผู้บริหารควรแทรกการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับพันธกิจตามละด้านของสถานศึกษา

ผู้บริหารตระหนักถึงที่เกิดขึ้นใหม่ในอนาคตขององค์กร มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องติดตามข่าวสารความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อสามารถนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและทันสมัย ผู้บริหารต้องสร้างความตระหนักให้กับครู บุคลากรให้มีความตื่นตัวและสามารถปรับตัวถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษา ผู้บริหารมีการวางแผนเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นใหม่ของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องกำหนดวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับพันธกิจในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารควรสร้างวิสัยทัศน์โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตามเป้าหมายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำในการกำหนดมาตรฐานการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยการประยุกต์จากมาตรฐานที่มีความน่าเชื่อถือมาใช้ประเมินผลให้เหมาะสมกับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงาน จากแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการประเมินผลโดยจัดทำตัวชี้วัด ในการกำหนดมาตรฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแต่ละระดับ มีการกำหนดระดับคุณภาพ เพื่อให้ครูมีการพัฒนาระดับของตัวเองและให้สอดคล้องกับระดับการพัฒนาครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารนำผลข้อมูลจากการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการสนับสนุนจัดสรรงบประมาณ ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับครูและบุคลากรของสถานศึกษาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ผู้บริหารผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมองค์กร สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้และการสอนเพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคโนโลยีที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีโอกาสดำเนินการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

ผู้บริหารตรวจสอบการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารวางแผนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนที่สามารถตรวจสอบได้ มีเกณฑ์มาตรฐานและมีความโปร่งใสและมีความเป็นธรรมในการตรวจสอบการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอน ครูและบุคลากรสามารถตรวจสอบการนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษาได้ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและเสมอภาคกัน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู บุคลากรของสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน เป็นต้น

ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้เรียน มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารร่วมกันกับครูและบุคลากรของสถานศึกษาในการวางแผนการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักเรียน ผู้บริหารกำหนดการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับนักเรียนให้เป็นวิสัยทัศน์หรือพันธกิจหลักของสถานศึกษา

ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีตรงตามความต้องการของผู้เรียน มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ผู้บริหารมีความเข้าใจการนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรมีการศึกษาถึงความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนก่อน เพื่อความคุ้มค่าในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของนักเรียน และครูผู้สอนต้องมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนผลักดันการใช้เทคโนโลยีตรงตามความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากมีความใกล้ชิดและรู้ถึงความต้องการของนักเรียน

2.4 ด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการใช้วินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายใน ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการวินิจฉัย และประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารร่วมกันกับครูและบุคลากรของสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงสู่การสร้างข้อสรุป ตลอดจนการประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ใช้ในสถานศึกษา

ผู้บริหารส่งเสริมความเป็นเลิศในการบริหารการเปลี่ยนแปลงในทิศทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องมีการวางแผนนโยบายทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถรองรับต่อการขยายหรือการปรับเปลี่ยนในอนาคต ผู้บริหารต้องสนับสนุนและอำนวยความสะดวกสำหรับครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารครูและบุคลากรสถานศึกษา ร่วมกันกำหนดแนวทางหรือทิศทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยทำงานมีประสิทธิภาพ วางระบบให้ชัดเจนเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพที่ดี ผู้บริหารกระตุ้นให้ขวัญกำลังใจกับครูและบุคลากรและสนับสนุนส่งเสริมการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพัฒนาตนเองและนำมาใช้พัฒนางานสถานศึกษา

ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการผลักดันหรือดึงงบประมาณลงมาสู่สถานศึกษา มาเพื่อช่วยสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ และจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อความโปร่งใสและยุติธรรม

ผู้บริหารฝึกอบรมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมงานหรือครูพี่เลี้ยงให้มีความ

เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรที่มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยการให้รางวัลและกิตติประกาศเชิดชู

ผู้บริหารมีการกำหนดความเสี่ยงและสนับสนุนอย่างมีความรับผิดชอบ มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนั้นผู้บริหารมีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลเสียที่เคยเกิดขึ้นในอดีต เพื่อแสดงถึงความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นในอนาคตจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องมีการประเมินโอกาสเกิดและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นทั้งในด้านบวกและด้านลบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการดำเนินการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และหาแนวทางในการบริหารจัดการหรือการดำเนินงาน เพื่อลดผลกระทบและความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารต้องสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริม และบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย การสนับสนุน และจัดให้เกิดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดนโยบายและผลักดันและสนับสนุนให้ทีมงานที่คอยดูแลและตรวจสอบการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนางานอย่างถูกต้อง ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารต้องสร้างแนวทางในการปฏิบัติจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรและนักเรียนของสถานศึกษาในการถือปฏิบัติ

ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร องค์กร มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ด้านกฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และด้านทรัพย์สินทางปัญญา ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์เรื่องจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษาขึ้นมาให้ชัดเจน ใช้เป็นแนวปฏิบัติของครูบุคลากรและนักเรียนของสถานศึกษา เป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายและผลักดันและสนับสนุนให้ทีมงานใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนางานอย่างถูกต้อง ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้การอบรมให้ความรู้ในเรื่องการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล รู้กฎหมายด้านลิขสิทธิ์ ด้านทรัพย์สินทางปัญญาและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ครูและบุคลากร ตลอดจนสนับสนุนผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้มีการจดสิทธิบัตร

ผู้บริหารไม่เข้าถึงข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลของบุคลากรโดยไม่ได้รับอนุญาต มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเคารพในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต้องรู้จักการคัดกรองวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลของผู้อื่นมาใช้โดยต้องให้เครดิต มีระดับการเข้าถึงข้อมูลและความปลอดภัยของข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการเข้าถึงข้อมูลและการเคารพสิทธิของบุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหารต้องมีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องมีความโปร่งใส ชัดเจน มีจรรยาบรรณในการรักษาและจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่อาจส่งผลให้เกิดความเสียหาย และกำหนดวัตถุประสงค์ในการขอเข้าถึงข้อมูลให้ชัดเจนและต้องแจ้งให้บุคลากรทราบทุกครั้งในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้บริหารฝึกอบรมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนั้น มีการจัดอบรม ชี้นำถึงจริยธรรมในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ถูกต้องเหมาะสม

และมีการอ้างอิงแหล่งที่มา และจะต้องถูกตามจริยธรรม คุณธรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน อบรมให้ความรู้ในเรื่องการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล รู้กฎหมายด้านลิขสิทธิ์ ด้านทรัพย์สินทางปัญญาและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดการส่งเสริมทักษะความรู้ความสามารถอย่างเป็นระบบ มีการติดตามดูแล การขยายผลให้เกิดความชำนาญและให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเองได้ ผู้บริหารเอาใจใส่โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ กำหนดขอบข่ายงานให้ชัดเจนและพัฒนาให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้สามารถถ่ายทอด แก้ปัญหาและให้คำแนะนำกับ ครูและบุคลากรได้

ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ในการกำหนดให้ตนเองและทีมงานมุ่งแสวงหาความรู้ด้านกฎหมายจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงข้อกฎหมายและความปลอดภัยของข้อมูล จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อความป้องกันปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามมาทีหลัง และผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นและรับผิดชอบต่อผลของการให้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีความรับผิดชอบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 5 ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวิสัยทัศน์ มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 ด้านภาวะผู้นำ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจปัญหาเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน 4) ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับการประกอบวิชาชีพของตนเองและผู้อื่น 5) ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 6) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 7) สร้างวัฒนธรรมขององค์กรโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบงาน 8) ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 9) ผู้บริหารสร้างเครือข่ายและทีมงานการเรียนรู้ในองค์กรเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนางาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคอซโลสกี (Kozloski, 2006) เรดิสและชาล (Redish & Chan, 2006) และนิคม นาคอ้าย (2549) ที่พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศหนึ่งใน 6 องค์ประกอบหลักที่สำคัญลำดับแรก คือภาวะผู้นำ

5.2 ด้านการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในระบบการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ผู้บริหารมีการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการผลิตระบบการเรียนรู้ 3) ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 4) ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารทั่วไปและบริหาร

บุคคล 5) ผู้บริหารนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการควบคุมคุณภาพการทำงานทั่วทั้งองค์กร 6) ผู้บริหารมีการกำหนดความเสี่ยงและสนับสนุนอย่างมีความรับผิดชอบ 7) ผู้บริหารฝึกอบรมและพัฒนา ด้านเทคโนโลยีให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา 8) ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในสถานศึกษา 9) ผู้บริหารส่งเสริมความเป็นเลิศในการบริหารการเปลี่ยนแปลงในทิศทางการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในอนาคต และ 10) ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวินิจฉัยและประเมินระบบการ บริหารจัดการภายในสถานศึกษา เช่นเดียวกับแนวคิดของสถาบันวิจัยอเมริกัน (American Institute for Research: AIR, 2009) ที่ระบุว่ามาตรฐานระดับชาติทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารด้านการ วัดและการประเมินผล ไว้ดังนี้ 1) ใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ 2) ใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน 3) ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและ ประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และ 4) ประเมินคุณภาพของเทคโนโลยีที่ใช้ใน สถานศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของเครตัน (Creighton, 2003) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี ลักษณะองค์ประกอบของภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาควร เรียนรู้การจัดการและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมั่นใจว่าครูและบุคลากร เป็นบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องวัดและประเมินบทบาทการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภฤต พรหมนันท์ (2559) และบรรจบ บุญจันทร์ (2554) พบว่าองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) มีความรู้ทางเทคโนโลยี 2) มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 3) มีการใช้เทคโนโลยี ในการบริหาร 4) มีการสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ และ 5) มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผล และการประเมินผล รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง (2558) พบว่าองค์ประกอบ หลักสำคัญ คือ 1) การใช้ ICT ในการบริหารงาน 2) การใช้ ICT ในการเรียนการสอน และ 3) การมี จริยธรรมในการใช้ ICT

5.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ ด้านการจัดการ เรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลและความหลากหลาย ของผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีตรงตามความต้องการ ของผู้เรียน 3) ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพและความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ผู้เรียน 4) ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการในการออกแบบหลักสูตรและกลยุทธ์การเรียนการสอน 5) ผู้บริหารสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรด้านเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียมกัน 6) ผู้บริหารตรวจสอบการนำ เทคโนโลยีและสารสนเทศมาบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด 7) ผู้บริหารใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และ 8) ผู้บริหารกำหนด มาตรฐานการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นเดียวกับแนวคิดของ Center for Advance Study of Technology in Education: CASTL (2009) ได้ศึกษาพัฒนารอบแนวคิดของภาวะผู้นำด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นมา 6 ด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา โดยด้านการเรียนการสอนสำคัญเป็นอันดับสอง ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) ด้าน การเรียนการสอน 3) ด้านการผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพ 4) ด้านการสนับสนุน ทรัพยากร และการ ปฏิบัติการ 5) ด้านการวัดและการประเมินผล และและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคอซโลสกี (Kozloski, 2006) พบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และด้านการจัดการ

เรียนการสอนอยู่ในลำดับสองเช่นเดียวกัน ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ 2) การเรียนรู้และการสอน 3) ผลผลิตและการปฏิบัติทางวิชาชีพ 4) การสนับสนุน การจัดการ และการดำเนินการ 5) การวัดผล และการประเมินผล และ 6) สังคม กฎหมาย ประเด็นทางจริยธรรม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สท้านวารี (2560) พบว่า ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้มีความสำคัญด้านด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ การมีสมรรถนะการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา การมีจริยธรรมและการปฏิบัติตามกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

5.4 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารผลักดันให้บุคลากรตระหนักถึงการบังคับใช้กฎหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรและผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศโดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร 3) ผู้บริหารมีความสร้างจิตสำนึกด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม 5) ผู้บริหารเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ผู้บริหารไม่เข้าถึงข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลของบุคลากรโดยไม่ได้รับอนุญาต 7) ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร และ 8) ผู้บริหารกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร เช่นเดียวกับแนวคิดของ International Society for Technology in Education: ISTE Standards (2009) ได้สรุปว่ามาตรฐานสำหรับการประเมินทักษะและความรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการสนับสนุนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือและเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของการศึกษา คือ ความเป็นพลเมืองเมืองดิจิทัล รูปแบบการบริหารการศึกษาและการสนับสนุนความรู้ความเข้าใจในปัญหาทางสังคม จริยธรรมและกฎหมายและความรับผิดชอบต่อการพัฒนาในยุคดิจิทัล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ได้พัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้ให้ความสำคัญด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นลำดับแรก รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจบ บุญจันทร์ (2554) ที่ได้ศึกษาโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 4 คือ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด ดังนี้ 1) มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 2) มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน 3) มีการใช้เทคโนโลยีในการผลิต เกิดทิพย์ (2549) วัดผลและมีการประเมินผล 4) มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

5.5 ด้านวิสัยทัศน์ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร ด้านวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารตระหนักถึงที่เกิดขึ้นใหม่ในอนาคตขององค์กร 3) ผู้บริหารกำหนดพันธกิจที่สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา 4) ผู้บริหารกำหนดค่านิยมขององค์กรที่ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ผู้บริหารวางแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางในอนาคตด้านการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา เช่นเดียวกับแนวคิดของ International Society for Technology in Education: ISTE Standards (2009) ได้กำหนดมาตรฐานสำหรับการประเมินทักษะและความรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการสนับสนุนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบหลักที่ 1 คือ ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารการศึกษาผลักดันและนำไปสู่การพัฒนาและการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ที่มีส่วนร่วมกันด้วยการบูรณาการเทคโนโลยีอย่างครอบคลุม เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีทั่วทั้งองค์กร และยังสามารถคล้องกับงานวิจัยของกิตติศักดิ์ บุญรังศรี (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การกระจายอำนาจการสื่อสารในองค์กร และการบริหารแบบมีส่วนร่วม และยังสามารถคล้องกับงานวิจัยของ สท้าน วารี (2560) ได้ศึกษาพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก มีองค์ประกอบด้านวิสัยทัศน์เป็นตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในลำดับที่ 4 ดังนี้ 1) การมีสมรรถนะการปฏิบัติงานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา 3) การมีจริยธรรมและการปฏิบัติตามกฎหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) การมีวินัยทัศนคติทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาไปกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 สำนักการศึกษาและสถานศึกษาควรนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาไปสร้างเป็นหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนก่อนดำรงตำแหน่ง และระหว่างปฏิบัติหน้าที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในกลุ่มเขตอื่น ๆ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน ในสังกัดสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). แนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์
กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน”. กรุงเทพมหานคร: สำนัก
วิชาการและมาตรฐาน
- กิตติศักดิ์ บุณรังสี. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง. (2558). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ศึกษาศาสตร
ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2550). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหาร
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้. ศึกษาศาสตรดุสิต
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนกฤต พรหมนันทก. (2559). การศึกษาองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิคม นาคอ้าย. (2549). องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
ประสิทธิผลภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1-7 และสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3. รายงานการวิจัย. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สท้าน วารี. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สท้าน วารี. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
และพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครสกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30: 607-610.